

कार उद्योगाचा हायड्रोजन घोटाळा

“केंद्रीकृत विरुद्ध विकेंद्रित ऊर्जा. हायड्रोजन हे रिसोर्स टायकूनचे पाईपचे स्वप्न आहे.” ~
thedriven.io

हायड्रोजन सहसा उत्सर्जन-मुक्त म्हणून केवळ पाण्यासह उपउत्पादन म्हणून सादर केले जाते, परंतु ते खोटे आहे. उद्योग अत्यंत विषारी हायड्रोजन ज्वलन इंजिनांना पुढे ढकलत आहे आणि त्या इंजिनांना "उत्सर्जन मुक्त" म्हणून वर्गीकृत करण्यासाठी राजकारणाचा वापर करू इच्छित आहे.

हा लेख काही लोक कशाला “घोटाळा” म्हणत आहेत याचे संक्षिप्त विहंगावलोकन प्रदान करते.

१६ डिसेंबर, २०२४ वर मुद्रित केले

GMO वादविवाद
युजेनिक्स वर एक गंभीर दृष्टीकोन

सामग्री सारणी (TOC)

१. 📄 हायड्रोजन घोटाळा

१.१. 🔥 हायड्रोजन ज्वलनासाठी पुश

१.१.१. 🚗 मर्सिडीज-बेंझ सरकारांना हायड्रोजन ज्वलन “उत्सर्जन मुक्त” घोषित करण्यास सांगते

१.२. 📺 टोयोटा सीईओ: हायड्रोजन 🔥 ज्वलनाचा प्रचार करणाऱ्या व्हायरल व्हिडिओमध्ये 100 दशलक्ष दृश्ये

१.३. 📄 हायड्रोजनवर “सर्व” मोठे ब्रँड

१.४. 💰 सरकारांचे पाठबळ

१.४.१. 🇺🇸 यूएस: “ऑटोमोबाईलचे भविष्य हायड्रोजन आहे”

१.४.२. 🇪🇺 युरोपने “हायड्रोजन पाइपलाइन नेटवर्कमध्ये” 100 अब्ज युरोची गुंतवणूक केली आहे

२. तपास

२.१. 👤 टेस्ला सह-संस्थापक Marc Tarpenning: “हायड्रोजन एक घोटाळा आहे”

२.२. 🗣️ पत्रकार Daniel Bleakley ने “भ्रष्टाचाराची चौकशी करण्याची” मागणी केली

२.३. 👑 ब्रिटीश लॉर्ड्स: “आम्ही लोकांना ईव्हीबद्दल घाबरवण्याचा एकत्रित प्रयत्न पाहिला आहे”

२.४. 🇷🇺 रुबे गोल्डबर्ग मशीन्स

३. 🦠 आरोग्यास धोका

३.१. “उपउत्पादन म्हणून फक्त पाणी हे खोटे आहे”

🦠 “नायट्रोजन (NOx), सल्फर ऑक्साईड वायू (SOx), शिसे आणि इतर विषारी वायू”

४. समस्येचे मूळ

४.१. 📈 EVs मुळे विक्रेते देखभाल सेवेचा महसूल गमावतात

४.२. ⚡ इंधन सेल विरुद्ध हायड्रोजन ज्वलन इंजिन

🔧 विद्यमान सेवा पायाभूत सुविधांद्वारे हायड्रोजन ज्वलन इंजिनची सेवा केली जाऊ शकते

५. 🏭 स्टील उत्पादनात हायड्रोजन

५.१. 🗣️ स्टील फॅक्टरी सीईओ: “श्रीमंत होण्यासाठी आम्ही हायड्रोजन करत आहोत”

५.२. प्रदूषण

५.३. 👤 स्टील फॅक्टरी सीईओ: अब्जावधी अनुदाने “स्वच्छ पद्धत” व्यवहार्य बनवत नाहीत

५.४. 🔥 हायड्रोजन बर्न करणे अधिक आर्थिकदृष्ट्या व्यवहार्य आहे

६. 😡 हायड्रोजन पुशर्स

६.१. 👤 मुख्य रणनीतिकार Michael Barnard

६.२. 🐎 तेल उद्योगाचा ट्रोजन हॉर्स

कार उद्योगाचा हायड्रोजन घोटाळा

“केंद्रीकृत विरुद्ध विकेंद्रित ऊर्जा. हायड्रोजन हे रिसोर्स टायकूनचे पाईपचे स्वप्न आहे.” ~ thedriven.io

अनेक मोठ्या कार उत्पादकांनी **H हायड्रोजनवर** चालणाऱ्या वाहनांकडे वळण्याची घोषणा केली आहे.

हायड्रोजन सहसा उत्सर्जन-मुक्त म्हणून केवळ पाण्यासह उपउत्पादन म्हणून सादर केले जाते, परंतु ते खोटे आहे.

हायड्रोजन ज्वलन कार्बन उत्सर्जन निर्माण करत नाही, परंतु ते NO_x, SO_x आणि शिसेसह काही विषारी वायूंचे लक्षणीय उत्पादन करते.

हायड्रोजन ज्वलन सहापट जास्त NO_x उत्सर्जन करते ज्याचे आरोग्यावर गंभीर परिणाम होऊ शकतात. शिसेमुळे न्यूरोलॉजिकल नुकसान होऊ शकते, विशेषतः मुलांमध्ये.

🔥 हायड्रोजन ज्वलनासाठी पुश

उद्योग अत्यंत विषारी हायड्रोजन ज्वलन इंजिनांना पुढे ढकलत आहे आणि त्या इंजिनांना “**उत्सर्जन मुक्त**” म्हणून वर्गीकृत करण्यासाठी राजकारणाचा वापर करण्याचा प्रयत्न करीत आहे.

हायड्रोजन उत्सर्जन मुक्त घोषित करण्यासाठी डेमलर ट्रक होल्डिंग (मर्सिडीज-बेंझ) द्वारे राजकीय लॉबिंग हे एक उदाहरण आहे.

मर्सिडीज-बेंझ ट्रक, जगातील सर्वात मोठी व्यावसायिक वाहन उत्पादक, हायड्रोजन ज्वलन इंजिनला धक्का देत आहे. गेल्या आठवड्यात, जर्मन कंपनीने सांगितले की ते हेवी-ड्यूटी ट्रकवर हायड्रोजन ज्वलन लागू करण्यास तयार आहे एकदा अधिकार्यांनी शून्य-उत्सर्जन म्हणून वर्गीकृत केले.

“कारण हायड्रोजन ज्वलन पारंपारिक गॅसोलीन इंजिनसारखेच आहे, विद्युतीकरणाशी संबंधित इतर कोणत्याही गोष्टींपेक्षा एक शिफ्ट खूप जलद होऊ शकते,” असे **Michael Brecht**, डेमलर ट्रकच्या पर्यवेक्षी मंडळाचे उपाध्यक्ष आणि कंपनीचे उच्च कर्मचारी प्रतिनिधी यांनी एका मुलाखतीत सांगितले. ब्लूमबर्ग टेलिव्हिजन.

(2024) हायड्रोजन जाळून ट्रकचालकांचे भविष्य ज्वलन इंजिन

स्रोत: सिएटल टाइम्स

दुसऱ्या उदाहरणात, Hyundai आणि Kia चे नवीन हायड्रोजन ज्वलन इंजिन “**शून्य-उत्सर्जन**” म्हणून वर्गीकृत आहे.

(2024) Kia आणि Hyundai मधील हे हायड्रोजन ज्वलन इंजिन ऑटोमोटिव्हमध्ये एक नवीन पहाट दर्शवते - सर्व काही बदलेल

स्रोत: हायड्रोजन सेंट्रल

दुसऱ्या उदाहरणात, YouTube आणि इतर प्लॅटफॉर्मवरील शेकडो भ्रामक व्हायरल व्हिडिओंनी एकत्रितपणे लाखो व्ह्यूज मिळवले, टोयोटाच्या सीईओच्या दाव्याचा प्रचार करतात की “**त्यांचे नवीन हायड्रोजन 🔥 ज्वलन इंजिन संपूर्ण EV उद्योग नष्ट करेल!**” .

19 मार्च 2024 पासून 2 दिवसात 500,000 पेक्षा जास्त व्ह्यूज असलेला खालील व्हिडिओ “**फक्त पाणी उत्सर्जित करतो**” असे खोटे दावे करतो.

(2024) टोयोटा सीईओ: “हे नवीन 🔥 ज्वलन इंजिन संपूर्ण ईव्ही उद्योग नष्ट करेल!”

स्रोत: YouTube

धडा १.३.

इलेक्ट्रिक कारपासून दूर शिफ्ट

मोठे कार निर्माते हायड्रोजन ज्वलन कारकडे शिफ्ट करत आहेत.

- ▶ रेनॉल्ट “हायड्रोजनसाठी सर्व काही करत आहे”
- ▶ BMW ने “इलेक्ट्रिक कारला निरोप दिला, 2025 पर्यंत हायड्रोजन कार लॉन्च करणार”
- ▶ होंडा आणि जीएमने “आधीच इलेक्ट्रिक कारला अलविदा केले आहे आणि हायड्रोजन कार विकसित करत आहेत”
- ▶ टोयोटा “स्पष्ट आहे की भविष्य इलेक्ट्रिक नाही”

हायड्रोजनकडे जाण्याची घोषणा करणाऱ्या इतर मोठ्या ब्रँड्समध्ये Kia, Hyundai, Land Rover, Vauxhall, Audi, Ford, Pininfarina आणि Nikola यांचा समावेश आहे.

“ऑटोमोबाईलचे भविष्य”

H हायड्रोजनला वाहतुकीचे भविष्य म्हणून सरकार पाठीशी घालत आहे.

🇺🇸 अमेरिकेने “ऑटोमोबाईलचे भविष्य हायड्रोजन असल्याचे” म्हटले आहे. यूएस ऊर्जा विभाग 2028 मध्ये हायड्रोजन कारच्या संक्रमणासाठी अब्जावधी डॉलर्सची गुंतवणूक करेल.

🇩🇪 जर्मन सरकारला 2030 पर्यंत 10 लाख हायड्रोजन कार रस्त्यावर पाहायच्या आहेत आणि 🇪🇺 युरोप हायड्रोजन पाइपलाइन नेटवर्क विकसित करण्यासाठी “100 अब्ज युरोची गुंतवणूक करत” आहे.

युरोपियन हायड्रोजन पाइपलाइन

हायड्रोजन घोटाळ्याची चौकशी

बरेच लोक **H हायड्रोजन** कारच्या संक्रमणास एक घोटाळा म्हणत आहेत ज्यामुळे खरेदीदारांना अधिक पैसे द्यावे लागतील, जे पर्यावरणासाठी कमी फायदेशीर आहे आणि त्यामुळे मानवी आरोग्यावर विपरित परिणाम होऊ शकतो.

टेस्ला सह-संस्थापक **Marc Tarpenning** यांनी पॉडकास्ट इंटरनेट इतिहासावर हायड्रोजनला घोटाळा म्हटले:

“ऑटो उद्योगात एक म्हण आहे की हायड्रोजन हे वाहतुकीचे भविष्य आहे आणि नेहमीच असेल. मी सांगू शकतो तोपर्यंत हा घोटाळा आहे.”

(2020) हायड्रोजन इंधन सेल तंत्रज्ञान एक 'घोटाळा' : टेस्ला सह-संस्थापक

स्रोत: व्हॉल्यूवॉक | YouTube वर पॉडकास्ट

पत्रकार TheDriven.io पैकी **Daniel Bleakley** ने हायड्रोजन इलेक्ट्रिक वाहनांना धक्का देण्यामागील भ्रष्टाचाराची “योग्य चौकशी” करण्याची मागणी केली आहे.

“ते माजी पंतप्रधान **Scott Morrison** सारख्या राजकारण्यांना हायड्रोजन कार चालवायला आणि पोज देण्यासही मिळतात. त्याने इलेक्ट्रिक कारने असे केले नाही आणि केले नाही, म्हणूनच अनेकांचा आग्रह आहे की मूलभूतपणे सदोष तंत्रज्ञानाचा योग्यरित्या तपास केला पाहिजे.”

(2023) हायड्रोजनवर चालणाऱ्या कारसाठी ऑटो इंडस्ट्रीचं वेड

स्रोत: TheDriven.io

ब्रिटीश हाऊस ऑफ लॉर्ड्सचे अनेक सदस्य जे युकमध्ये EVs पुश करणाऱ्या लॉर्ड्स हवामान बदल समिती मध्ये सामील आहेत, त्यांनी “EVs बद्दल लोकांना घाबरवण्याचा एकत्रित प्रयत्न” म्हणून गजर केला.

समितीचे अध्यक्ष **बॅरोनेस Parminter** यांनी बीबीसीला सांगितले की, सरकारी अधिकारी आणि इतर साक्षीदारांनी राष्ट्रीय वृत्तपत्रांमध्ये ईव्हीवरील चुकीची माहिती वाचल्याची नोंद केली आहे.

“पेपर्समध्ये जवळपास रोजच ईव्हीविरोधी कथा येत असते. काहीवेळा अशा अनेक कथा असतात, ज्यापैकी जवळजवळ सर्वच गैरसमज आणि गैरसमजांवर आधारित असतात, दुर्दैवाने.”

“लोकांना घाबरवण्याचा एकत्रित प्रयत्न आम्ही पाहिला आहे..”

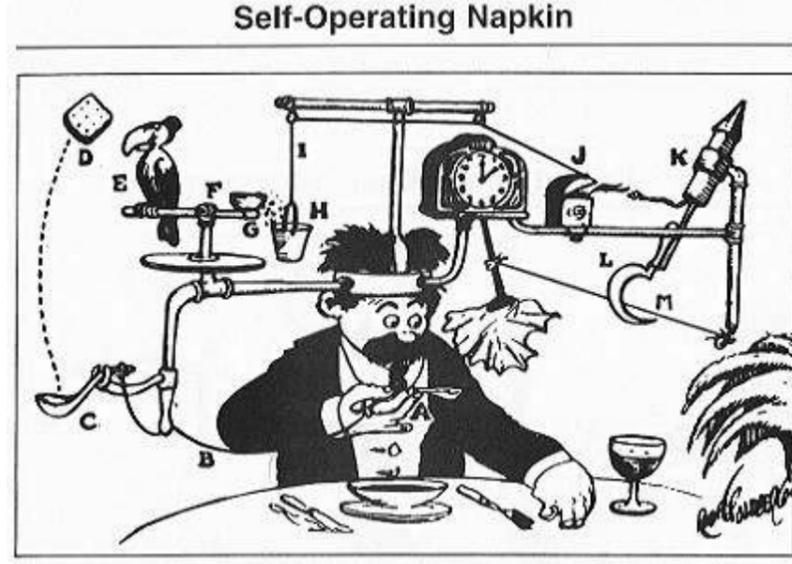
(2024) इलेक्ट्रिक वाहने: लॉर्ड्स प्रेसमध्ये 'चुकीच्या माहितीवर' कारवाई करण्याचे आवाहन करतात

स्रोत: BBC | लॉर्ड्स पर्यावरण आणि हवामान बदल समिती चे Twitter

रुबे गोल्डबर्ग मशीन्स

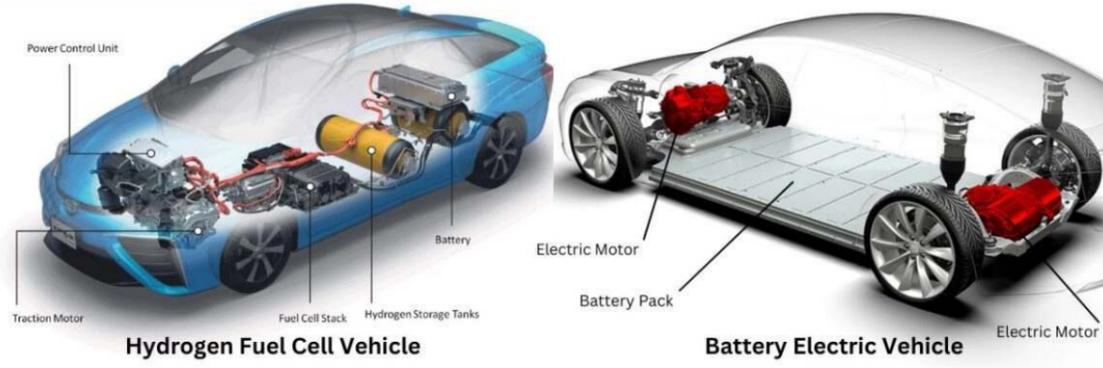
Saul Griffith, नानफा **Rewiring America** चे संस्थापक आणि मुख्य शास्त्रज्ञ आणि “इलेक्ट्रीफाय एव्हरीथिंग” मोहिमेमागील मेंदू, हायड्रोजन-इलेक्ट्रिक कारचे वर्णन रुब गोल्डबर्ग मशीन म्हणून करतात.

Rube Goldberg मशिन्सना अमेरिकन व्यंगचित्रकाराच्या नावावर नाव देण्यात आले आहे आणि ते हास्यास्पद आणि अनावश्यक पायऱ्यांची मालिका वापरून एक साधे कार्य करण्यासाठी डिझाइन केलेले आहेत जे इच्छित उद्दिष्ट साध्य करणे कठीण करतात.

Rube Goldberg मशीन

हायड्रोजन-इलेक्ट्रिक वाहनांसह ही प्रणाली खूपच गुंतागुंतीची आहे आणि “स्टिरोइड्स प्रणालीवरील आमच्या सध्याच्या पेट्रोल आणि डिझेल रुब गोल्डबर्गशी” अधिक जवळून साम्य आहे.

हायड्रोजन विरुद्ध बॅटरी इलेक्ट्रिक

हायड्रोजन अत्यंत केंद्रीकृत आणि मक्तेदारी असलेल्या जीवाश्म इंधनावर चालणाऱ्या प्रणालीच्या निरंतरतेचे प्रतिनिधित्व करते, जिथे मूठभर तेल कंपनी संपूर्ण जगाच्या वाहतूक ऊर्जेच्या पुरवठा साखळीवर नियंत्रण ठेवतात.

आरोग्यास धोका: “उपउत्पादन म्हणून फक्त पाणी हे खोटे आहे”

हायड्रोजन ज्वलन इंजिन काही उत्सर्जनांमध्ये 90%+ घट साध्य करतात तर ते नवीन उत्सर्जन सादर करतात जे मानवी आरोग्यासाठी अधिक विषारी असतात.

हायड्रोजन इंजिनद्वारे हवेत सोडले जाणारे काही विष आहेत:

- ▶ नायट्रोजनचे ऑक्साइड (NO_x)
- ▶ सल्फर ऑक्साईड (SO_x)
- ▶ आघाडी
- ▶ त्रासदायक वायू

हायड्रोजन ज्वलन सहापट जास्त NO_x उत्सर्जन करते ज्याचे आरोग्यावर गंभीर परिणाम होऊ शकतात. शिसेमुळे न्यूरोलॉजिकल नुकसान होऊ शकते, विशेषतः मुलांमध्ये.

समस्येचे मूळ

2017 पासून e-scooter.co चे संस्थापक म्हणून, “इलेक्ट्रिक स्कूटर, मोपेड, लाइट मोटरसायकल आणि मायक्रोकॉर्सासाठी एक स्वतंत्र प्रचारात्मक मार्गदर्शक” जे 50 पेक्षा जास्त भाषांमध्ये उपलब्ध आहे आणि ज्याला दर आठवड्याला सरासरी 174 हून अधिक देश भेट देतात, मी या संक्रमणाचे अनुसरण केले. पेट्रोल वाहनांपासून ते इलेक्ट्रिक वाहनांपर्यंत.

E-SCOOTER.CO IQAir® PM2.5 | 30.5µg/m³
Portola, California

एक स्वतंत्र प्रचार मार्गदर्शक

इलेक्ट्रिक स्कूटर आणि मोपेड्सच्या संक्रमणासाठी एक मोठी समस्या अशी आहे की इलेक्ट्रिक स्कूटरना 90% कमी देखभाल आवश्यक असते, तर पेट्रोल वाहनांच्या बहुतेक विक्रेत्यांसाठी देखभाल सेवा हा उत्पन्नाचा प्राथमिक स्रोत आहे.

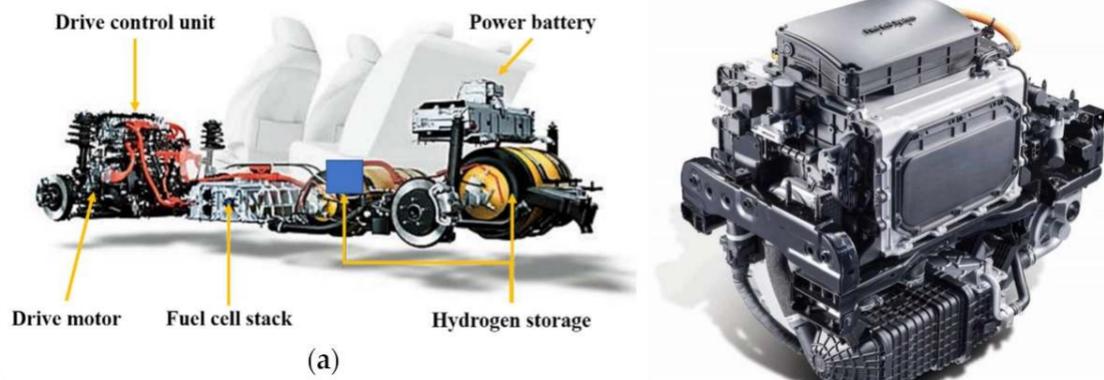
सेवा प्रदात्यांसाठी फायदेशीर व्यवसाय मॉडेलशिवाय, विद्यमान सेवा पायाभूत सुविधा कोलमडतात.

पेट्रोल ज्वलन इंजिनसाठी विद्यमान पायाभूत सुविधांद्वारे हायड्रोजन ज्वलन इंजिनची सेवा केली जाऊ शकते.

ध डा ४ . २ .

इंधन सेल विरुद्ध हायड्रोजन ज्वलन इंजिन

हायड्रोजन ज्वलन इंजिनपेक्षा इंधन सेल तंत्रज्ञान अधिक क्लिष्ट आहे आणि त्याला हायड्रोजनचा अत्यंत शुद्ध स्रोत आवश्यक आहे, ज्याची व्यवहारात हमी देणे कठीण आहे. हायड्रोजन उत्पादनाच्या सर्वात किफायतशीर पद्धतींमुळे अशुद्धता निर्माण होते ज्यामुळे इंधन पेशी तोडू शकतात.

कॉम्प्लेक्स फ्युएल सेल तंत्रज्ञानाची देखभाल करणे कठीण आणि महाग आहे. सध्याच्या पेट्रोल कार प्लॅटफॉर्ममध्ये हायड्रोजन इंजिन बसते.

हायड्रोजन ज्वलन इंजिने विद्यमान पेट्रोल इंजिन सेवा पायाभूत सुविधांद्वारे राखली जाऊ शकतात आणि हायड्रोजन इंधनातील अशुद्धतेमुळे तुटत नाहीत, ज्यामुळे दहन इंजिन अधिक विश्वासार्ह आणि आर्थिकदृष्ट्या व्यवहार्य पर्याय बनतात.

स्टील उत्पादनात हायड्रोजन

हायड्रोजनच्या वापराने स्वच्छ स्टीलचे उत्पादन साध्य करण्यासाठी सध्या प्रचार सुरू आहे.

जानेवारी 2024 च्या उत्तरार्धात गुंतवणूकदारांशी संपर्क साधताना, अमेरिकन स्टीलमधील सर्वात शक्तिशाली व्यक्तींपैकी एकाने **H हायड्रोजन**ने समृद्ध होण्याची योजना मांडली.

“हायड्रोजन ही लोहनिर्मिती आणि पोलादनिर्मितीमधील खरी खेळ बदलणारी घटना आहे,” असे ‘स्टील **Lourenco Goncalves** चे इलॉन मस्क’, **Cleveland-Cliffs** चे CEO, उत्तर अमेरिकेतील सर्वात मोठी फ्लॅट-रोल्ड स्टील कंपनी यांनी सांगितले. “आम्ही हे पैसे मिळवण्यासाठी करत आहोत, फुशारकी मारण्यासाठी नाही.”

(2024) हायड्रोजन स्वच्छ स्टीलचा मार्ग म्हणून उदयास येतो

स्रोत: Politico द्वारे E&E बातम्या

प्रदूषण

प्रस्तावित इलेक्ट्रिक आर्क फर्नेसेस (ईएएफ) डायरेक्ट रिड्युस्ड आयर्न (डीआरआय) पद्धत प्रदूषणात लक्षणीय घट प्रदान करू शकते, परंतु ते मूलतः प्रति कारखाना अब्जावधी डॉलर्सच्या अनुदानावर आणि 2050 पर्यंत ग्रीन हायड्रोजनसाठी कमी किंमतीवर अवलंबून असते आणि काही युरोपियन सीईओच्या तक्रारी अब्जावधी युरोची सबसिडी मिळाल्यानंतरही ते करता येत नाही.

(2024) CEO: “आमच्या EU स्टील मिल्समध्ये वापरण्यासाठी ग्रीन हायड्रोजन खूप महाग आहे, जरी आम्ही अब्जावधी सबसिडी सुरक्षित केली आहे”

स्रोत: हायड्रोजन अंतर्दृष्टी

🔥 हायड्रोजन बर्न करणे अधिक आर्थिकदृष्ट्या व्यवहार्य आहे

कोळशाच्या ऐवजी हायड्रोजन जाळण्यामुळे एक महत्त्वपूर्ण आर्थिक फायदा होतो तर काही प्रकारचे उत्सर्जन कमी होते जे सरकार कमी करण्याचे उद्दिष्ट ठेवतात. त्यामुळे हा उद्योग कोळशाऐवजी हायड्रोजन जाळण्याकडे वळेल अशी अपेक्षा आहे.

धडा ३.[^] मध्ये वर्णन केल्याप्रमाणे हायड्रोजनच्या ज्वलनाचे नवीन प्रकारचे उत्सर्जन मानवी आरोग्यासाठी अत्यंत घातक आहेत.

कोळशाचे धूर हायड्रोजन धूरानी बदलले जातील. कमी CO2, परंतु हवेत नवीन प्रदूषक सोडत आहेत जे अत्यंत घातक आहेत.

हायड्रोजन पुरस्कार रागावलेले आणि आक्रमक होत आहेत

मुख्य स्ट्रॅटेजिस्ट **Michael Barnard** जो त्याच्या ब्लॉग “*The Future is Electric*” द्वारे बाजारावर बारकाईने लक्ष ठेवतो, फेब्रुवारी 2024 मध्ये असे आढळून आले की **H हायड्रोजनचे** पुरस्कार रागावलेले आणि आक्रमक होत आहेत, ज्याचे त्याने ‘मूक’ म्हणून वर्णन केले आहे आणि ज्याचे त्याने मानसशास्त्रीय संकल्पना संज्ञानात्मक विसंगती वापरून स्पष्ट करण्याचा प्रयत्न केला आहे. .

माझ्या ओळखीचे टॉम बॅक्स्टर, केमिकल इंजिनियर, अँबरडीन विद्यापीठातील वरिष्ठ व्याख्याता आणि सामान्यतः आनंदी दाढी असलेला स्कॉट्समन यांच्यावर यूकेच्या हायड्रोजन गॅस युटिलिटी सीईओने कडवट ट्रोल असल्याचा आरोप केला होता. एकाच कमेंट नंतर त्याच सीईओ ने मला ब्लॉक केले...

एका मोठ्या उत्पादकाच्या हायड्रोजन लीडने एका व्यावसायिक धाग्यात माझ्याकडे लक्ष वेधले, तुम्हाला माहिती आहे, संबंधित परंतु गैरसोयीचे सत्य दाखवून.

एक प्रमुख क्लीनटेक थिंक टँकच्या हायड्रोजन लीडने मला सोशल मीडियावर खिळवून ठेवले जोपर्यंत मी त्याच्या टीमच्या पोजिशन्सची 13,000 शब्द टीका सोडत नाही. माझ्या लेखांवरील आणि लिंकडइनवरील टिप्पण्यांमध्ये हायड्रोजनसाठी लढणाऱ्या दुःखी आत्म्यांनी भरले आहे.

मी हायड्रोजन “अॅम्बेसेडर” मुलभूत डेटा आणि तर्कशास्त्राबद्दल ओरडताना पाहिले आहे. मी रासायनिक अभियंते पाहिले आहेत ज्यांना हायड्रोजनचा दशकांचा अनुभव आहे, त्यांना ‘अज्ञानी द्वेष करणारे’ म्हणून दोषी ठरवले जात आहे.

ऊर्जा जमातीसाठी हायड्रोजनचे **संज्ञानात्मक विसंगती** दररोज वाढत आहे.

तुम्हाला असे वाटेल की ऊर्जा वकिलांसाठी हायड्रोजन लक्षात येईल की हे भयंकर ऑप्टिक्स आहेत, तेल लावलेल्या मखमली हॅमरचा बॉक्स म्हणून मूक उल्लेख करू नका, परंतु नाही...

(2024) **ऊर्जा प्रकारांसाठी हायड्रोजन अधिक आणि अधिक संतप्त होत आहेत**

स्रोत: क्लीन टेक्निका

भ्रष्टाचार

उदाहरणार्थ, युरोपच्या हायड्रोजन बॅकबोन पाइपलाइनच्या 100 अब्ज युरो पुराच्या प्रकाशात, Michael Barnard ने **H हायड्रोजन** वकिलांकडून राग आणि आक्रमकतेची वाढलेली घटना, जेव्हा **माहितीचा सामना केला जातो** तेव्हा ते ‘मूर्खपणाचे’ सूचक असू शकत नाही, परंतु एक हेतू असू शकते. **भ्रष्टाचाराच्या** अनुषंगाने.

ऑस्ट्रेलियन PM Scott Morrison हायड्रोजन कारमध्ये

पत्रकार TheDriven.io पैकी **Daniel Bleakley** ने भ्रष्टाचाराची “योग्य चौकशी करण्याची” मागणी केली.

“ते माजी पंतप्रधान **Scott Morrison** सारख्या राजकारण्यांना हायड्रोजन कार चालवायला आणि पोज देण्यासही मिळतात. त्याने इलेक्ट्रिक कारने असे केले नाही आणि केले नाही, म्हणूनच अनेकांचा आग्रह आहे की मूलभूतपणे सदोष तंत्रज्ञानाचा योग्यरित्या तपास केला पाहिजे.”

(2023) हायड्रोजनवर चालणाऱ्या कारसाठी ऑटो इंडस्ट्रीचं वेड

स्त्रोत: [TheDriven.io](https://www.thedriven.io)

reneweconomy.com.au मासिकातील एका लेखात हायड्रोजनच्या पुशला तेल उद्योगाचा ट्रोजन हॉर्स म्हटले आहे.

(2022) मॉरिसनचा **H** हायड्रोजन पुश हा ट्रोजन हॉर्स आहे

स्त्रोत: [अर्थव्यवस्थेचे नूतनीकरण करा](#)

१६ डिसेंबर, २०२४ वर मुद्रित केले

GMO वादविवाद
युजेनिक्स वर एक गंभीर दृष्टीकोन

© 2024 Philosophical.Ventures Inc.